

28.oktober 2020

UKA2020/42

Nunatsinni tarnimikkut napparsimasut atugaat pillugit iliuusissat pitsanngorsarneqarnissaat siu-nertaralugu nuna tamakkerlugu iliuusissamik pilersaarummik Naalackersuisut UKA2021-mi saqqimmiusseqqullugit Inatsisartut aalajangiiffigisassaatus siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Mikivsus Thomassen, Inuit Ataqtigii)

Ilisimatuut tarnillu nakorsai ukialunnguannortuni maannakkut oqaatigereerpaat siunissami napparsimaveqarnermut unamminartussap annersaat tassaassasoq tarnikkut nappaateqarneq.

Qanga siullermik meeraanitta nalaani takusarpavut meeraqativut sumiginarneqartut iliuuseqarfigineqarneq ajorlutik, oqartoqaannartarluni taakkuukua taakkunarmiunukua taamaattartut. Kingorna inersimasunngoreerlunga arlallit meeraaqatigisimasakka tarnimikkut nappaateqalersimasunngortarput imaluunniit imminortoqarsimasarluni. Tarnimikkut napparsimasortannguavut ikiorneqaratik innuttaaqataallutik tarfiinnartussatut isigineqartarsimasut qaatuuppavut. Naalagaaffiup ataani akisussaaffigineqarallarmata isigineqanngitsutullu ikiorneqartariaqanngitsutullu isigineqarsimasut.

Qujaniarta ullumikkut pissutsit taama ittut akuersaarunnaarlugit Namminersornerulluta Oqartussaqaarnermi pisortatut iliuuseqarfissatut aammalu inuttut akuleruffigisussaataaffeqalernitsigut ikiortariaqartortavut isiginngitsuusaarneqaratik peqqussutikkut ikiorserneqartussaalersinneqarsimammata.

Ukiopassuannortuni imminortarnerup akiorniarnerni aammalu sumiginnaasarnerup akiorniarnerni unammilligassavut ima imaannaanngitsigaat kisitsit appartinniarnerani inuiattut artorsartut inissisimalerluta. Imigassaq, ikiaroorartoq allallu qimaaffiginiarneqartarnerat matoorivittullu atorniartarnerat ilisimaaraarput.

Matoorinerit annertooujussuit killup tungaanut saatinniarlugit sulisariaqarpugut paquminartut piarnersigut.

Inuk tarnimikkut peqqissoq tassaavoq peroriartornermi toqqissisimasumik atugassaqartinneqarsimasoq. Angajoqqaatut pisussaaffik annerpaaq tassaavoq meerartamik timikkut atugaasigut kisiat pinnagu anersaakkut tarnikkullu nukittuumik sanngisuunngortinnissaanut annertuumik perorsaasalluni. Oqaloqatigiinnerit, isummersoqatigiinnerit, angerlarsimaffimmi oqartussaaqataalluni ikiunnerit, meeqqat alliarortnermini naleqquttumik oqartussaaftii annertusiartortillugit eqqortussarlu anguniarlugu perorsaaneq nalilersussallugu pinissaq.

Nunatta Qitornai

Inatsisartuni

Meeqqat sumiginnarneqartarnerat tujormerujussuarnermik kinguneqartoq alliarturnermi al-
lanut sanillersuuttarnermik angummassinnaanngitsutut, nikanarnerusutut, kanngusuttut al-
latigullu misigisaat ima annertutigisinnaavoq tarnimikkut nanertuutiginninnera tamanit annerpaan-
ngorluni napparsimassutigilerlugulu.

Meerannguinku silarsuarmut tikilluaqqusaasussat. Tamarmik. Angajoqqaanngorumaartussat im-
minnut aperisariaqarput inuunermi imatut inissisimavunga piareersimallunga qitornama inersi-
masunngornissaata tungaanut akisussaaffimmik nammannissannut piareersimallunga? Inis-
saqarnikkut, pilersuinissakkut, nukissakkut, inooqateqarnikkut, perorsaansakkut aammalu aki-
sussaaffeqarnissakkut piareersimaneq minnerpaaffiusariaqarpoq namminerisamik
meeqqiortinnani imminik akissutissarsiffisariaqartut.

Susassareqatigiinnerup aqqani nunaqqatigiinnguulluta ikittuinnaalluta sumiginnaaneq tarnimik-
kullu napparsimalertarneq annertulluinnarpoq. Pasitsaataqartilluta ikiuisinnaasuarneq aammalu
akulerussinnaaneq sapiiffiginerusariaqarparput ataasiakkaarluta. Kinaluunniit meeraq nunaqqater-
pullu saaffissaalatsinerup peqqutigisaanik allaat napparsimasunngortussanngortinneqartassan-
ngitsoq isumaqarpugut.

2012-mioqqooqaaq nammineq maani inersuarmi inatsisartutut siunnersuuteqarpunga nunatsinni
kinguaassiutitigut atornerlunneqarsimasut kanngutsaatsuliorfigineqarsimasullu tamarmik,
apeqqutaatinnagu pineqartoq qassinik ukioqaraluartorluunniit, katsorsarfissaannik pilersitsisoqas-
sasooq. Itigarpunga. Meeqqanngooq kisiisa aallunniarlugit sulineq aaliangerneqarpoq.

Isumaqarpunga kikkulluunniit tarnimikkut ikiorserneqartariaqartut utaqqisinneqaratillu pinasuar-
tumik ikiorserneqartuarariaqarnerat uteqqittaassallugu peqqutissaqartunga. Nunaqqatitta
ikiorserneqarnissaat tamanit pingaarnersaavoq, pingaarnersuinermi pingaarnarpaatut inissisi-
matinneqartussa.

Siunnersuuteqartup periusissiaqarnissamik tunngaveqarnera isumaqatigeqaara. Nalaattornerin-
naavallaarneq, kikkut siulliusimanersut allatullu ikiorserneqarnissamut aquttip ikiorserneqarnis-
sami nalorninartuusinnaasut piiarneqartariaqarput. Qaanaameersut, Tunumeersut, Kujataaneer-
sut, Niaqornaneersut ila ila suminngaanneersuugaluarpata assigiimmik ataqtigiissumik
ikiorserneqarnissaannik periuseqarnissaq kommuuninut, napparsimaveqarfanni, inunnik isumagin-
ninnermi inulerinermilu suliaqartunit akisussaaffiup sumiinneranik nalornisoqarani ikiorneqartaria-
qartumut ikiorsiingasuarsinnaaneq aqutissiuunneqartussatut suliarineqartariaqartoq isu-
maqarpugut.

Nunatta Qitornai

Inatsisartuni

Oqallisissiaqqissut ilagaat sooruna uagut nunatsinni meerarpassuit sumiginnarivut? Isumaginagit, asattuunnagit, kaatsillugit allatigullu tujormerujussuartittarlugit? Uumasut silarsuaanni piaqqatik illersorumallugit timmiaarannguilluunniit løve-rsuarnut sassartertarput akiunniarlutik piarartik annaakkumallugu. Asanninneq tunniusimanerlu erliginninneq taama angitigaaq. Uagut inu-iattut sungatta, susoqarami tassunga killissimasugut soqutiginaq meertarput qanoq misigissagaluarpit atugaqassagaluarpit allanit isumagineqaratarnissaa neriutigiinnarlugu ingalassimaneersuaq? Anaanakkut ataatalu akisussaaffiat annerujussuarmik toqqarlugu iliuuseqarfigisariaqaripput isumaqarpunga. Nipangiusimavallaarneqarpoq.

Ila sorpassuit akiuniarnermi eqqartorneqarsinnaagaluarpit. Qaqikkusunnarluput.

Ataatsimullu isigalugu tarnimikkut napparsimalersimasut ikiorniarlugit periusissiaqarnissaq pisari-aqartuunera siunnersuuteqartup qaqitaa qujanartumik naalakkersuisut suliaralugu pisaat naaperi-uteqarnikkut ataatsimoorfigineqarsinnaasoq. Naalakkersuisut pissutsit maannakkut atuuttut tun-
ngavigalugit allannguutissatut siunnersuutaat paasinnittoq taperserparput, qujavugullu siunnersu-
summut pitsaasumut.

Ilaqutariinnermut ataatsimiititaliamut ingerlateqqipparput.